

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Praxis Beneficiorvm D. Petri Rebvffi Montispessvlani
Ivrvim Doct. Ac Comitiss, Ivrisqve Pontificii Ordinarii
Professoris Paris. & ibidem in supremo Senatu Causarum
Patroni**

Rebuffi, Pierre

Coloniae, 1610

Opponi quæ contra bullam possint.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63686](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63686)

gnationis egredietur. & tempestas erumpet super caput impiorum. & Abach. 3. Nunquid tu in fluminibus iratus es domine, aut in fluminibus furor tuus? vel in mari indignatio tua: & Rom. c. 2. Qui non acquiescunt veritati, credunt autem iniquitati, ira, & indignatio, tribulatio, & angustia. Quasi velit Papa comminari his, qui non parent præceptis, & mandatis suis, ut non solum peccent in illum, sed in Deum Opt. Max. Dicit enim Chrysoft. Nemo contemnat ecclesiastica vincula: non enim homo est, qui ligat, sed Christus, qui hanc potestatem dedit, & domos fecit homines tanti honoris. cap. nemo. n. q. 3. Imò si quis non obtemperet, credens Papam ligare non posse, hæreticus est censendus, quia errat in potestate data Petro, & successoribus. Math. 16. & c. quodcumque. 24. q. 1. gl. & doct. in c. generali. de elect. in 6. & gl. pen. in extrauag. Excommunicabilis Ioan. 22. & hodie multi iuvenes in hoc errant, & stolidi, qui utinam ob oculos haberent illum not. dictum, Obedite præpositis vestris etiam discipulis, &c. Sciendum est hanc clausulam non solere in licentiis opponi, nec in facultatibus, secus est si dicatur, indulgemus, ex stylo curiæ Romanæ.

Clausula nulli quædam in licentiis Papæ non opponitur.

Datum, & c. De hac data scripsi in forma mand. in fin. & aduertendum est, ut prolixitatem vitem, non afferam aliarum bullarum excepta dispensationis forma, sed clausulas illarum & intellectum: unde lector beneuole, poteris ex his materiam beneficalem amplecti, & non solum theoriam, sed & praxim curiæ Romanæ, quam hæctenus tanquam cabalisticam tennuerit dicanici ipsius curiæ, & mensularij. [Notandum quòd falsitas in data, licet probeatur, si nemini præiudicet, non annullat rescriptum, nec nocet, per gl. in l. damus. C. de falsis, vt consuluit Dec. conf. 175. in caus. num. 7. diuersum est quando agitur de priore collatione, vel prouisione. ca. eam re. vbi doc. de rescriptis.]

Opponi quæ contra bullam possunt.

Notandum est quòd contra bullam multa opponi possunt, quæ non possunt euitari, si verum sit: quædam verò

alia opposita euitari possunt, fortè trāsribendo bullam, & corrigendo. Primo uideamus quæ euitari vix possunt.

2. Primo opponi contra bullam potest, quòd in ea sit diuersa scriptura, ideo non valet. c. licet. de crimine falsi. sed hoc euitari potest, & excusari, si in prima linea (vt folet) sint literæ magnæ, aliæ verò literæ eadem & conformes: vt scripsi in forma mand. in princ. sequitur Dom. Philippus Probus, in c. si Apostolica, de præb. in 6.

Diuersa scriptura an vitiet bullam.

3. Idem si in supplicatione, & in subscriptione Papæ sint diuersæ literæ, videlicet fiat vt petitur: vel si in data, quia ista diuersa manu scribi solent: ob id diuersa: idem si correctio sit alterius literæ, seu characteris: nam hoc est necesse sic esse: quia diuersitas manus, & quandoque atramenti diuersam facit scripturam. §. r. in aut. de instr. cauel. & fide. col. 6. & vbi possunt multi scribere, ibi diuersa scriptura non vitiat: vt in signatura potest esse fiat data, & correctio alterius scripturæ vt supra diximus.

4. Secundo opponi potest si sit ibi litura, seu rasura. c. inter dilectos. de fide instr. & maxime si sit in loco suspecto, quòd tunc vix euitari potest. c. ex literis. ibid.

Rasura in loco suspecto vitiat, & quis locus dicitur suspectus.

5. Suspectum locum dico, quando est in nomine beneficij personæ, situs, vel in alio loco substantiali, doct. in l. si. C. de edict. diuis. Adriani toll. Cornuus conf. 28. alias, in 1. vol.

6. Idem si aliqua fuerit scriptura intermedia, vel addita, quæ vocatur superlinearis in c. cum venerabilis. de relig. dom. facit. d. l. vbi. C. de edict. diuis. Adria. toll. l. si vnus, de testa.

7. Euitari tamen potest, quando litura, seu rasura est in loco suspecto: si notarius qui confecit instrumentum, vel alius officialis ad hoc præpositus attestatur hanc litteram, vel additionem factam de partium consensu, & sic conscriptam, vel de necessitate factam per eum, qui hoc potuit facere: nam illi credetur. l. i. vbi Barr. ff. de his que in testam. delen. Pan. in cap. cum venerabilis. in fi. de relig. dom. las. in d. l. si vnus. col. si. C. de testam.

Notarius attestatur rasuram factam ab eo qui hoc potuit.

8. Nam quando rasura est in loco suspecto, à parte facta censetur. cap. si. de crimine falsi, cum in eius commodum resultet. ca.

Consi-

Constitutus de test. & cancellatio vel additio præsumitur facta ab eo, apud quem reperitur instrumentum. *l. maiorem, cum gl. C. de falsis. l. as. in d. l. si vnus. C. de testamen. col. vlt. & hoc euitatur, quando attestatio fit, sed melius est hoc casu bullam transcribere. Perr. Paris. cons. 42. quantum. nu. n. in 4. vol. ne quis expectet infinitos processus, qui alias inurgerent ex hac bulla.*

9 Tertiò opponi potest, quòd bullæ est additum: nam punctum etiam additum bullæ, vitiat bullam, & addens est excommunicatus in bulla cœnæ Domini. *c. licet. de crim. fal. scripsi in bulla cœnæ Dom. & hoc si verum sit, non poterit euitari, & excusari, nisi dicatur de mandato Papæ, seu officium factum, vel coactè: quod enim metus caus. gestum est ratum non habet prætor. l. 1. & per totum. ff. quod metus causa.*

10 Quartò subreptio & obreptio solet contra bullam opponi. *in c. ad aures, & c. Super literis, de rescript. & superius dixi in prima differentia inter literas gratiæ & iustitiæ: & ista oppositio, si vera sit, non potest euitari: nã secunda gratia non faciens mentionem de prima est nulla. *c. in nostra. de rescript. etiam si impetrans velit primæ renunciare, & illam dimittere, vt docent ibid. doct. & sic consulti Paul. Paris. cons. 74. gratia. col. 1. in 4. vol. etiam si ignorans fuisset impetrans: vt doct. asserunt in ca. gratia, de rescript. in 6. & Paul. Paris. cons. 96. pro lupo. nu. 27. in eo. vol. 4.**

11 Quintò si Papa loquatur in plurali vni, videlicet vobis Ioanni, &c. bulla est suspecta. *c. quam graui. de crimine falsi*: & est contra stylum curiæ: ideo non valet, & vix euitari potest nisi transcribatur: secus est in literis Regiis, quia hoc non est in illis statutum, sed potius contrarium. *l. Imperator. ff. de statu hom. Per. Paris. cons. 20. gratia. col. 1. in 4. vol.*

12 Idem si Papa vocet episcopum filium, quia episcopum, archiepiscopum, vel patriarcham fratrem vocare solet, & alios filios, licet sint cardinales. *d. c. quam graui*, vt ista euites, oportet emendare & corrigere in hoc bullam: & officiales Romani eam corrigent suis etiam impensis, quia error est eorum.

13 Sextò, si quis non expresserit ordinem in prouisione beneficij regularis. *c. cum ordinem. de rescript. opponi poterit, vt tale beneficij regularis ordinis S. Augustini. Prouinc. fol. 22. & poterit transcribi bulla, si expressio ordinis in signatura facta erat, alioqui reiicietur, & nulla erit.*

Septimò opponi potest bullam esse falsam: vt per totum, tit. de crimine falsi, & per Spec. in u. de rescript. præsentia. §. 1.

14 Octauò dicunt doct. opponi posse in ea falsam esse latinitatem, & eo dicunt non valere Papæ rescriptum. *per ca. ad audientiam. 1. de rescript. sed ego dico esse suspectum tribus interuenientibus.*

15 Primò quãdo est vitium, alioqui si excusari possit, etiam per figuram, non erit bulla suspecta. *c. forus. de ver. sig. vbi gl. & doct.*

16 Secundo requiritur vitium esse in constructione, secus si in litera, vel syllaba. *rex. in d. c. Ad audientiam. & ca. ex parte. de fide instrum. & l. qui habebat. ff. de manu. testa.*

17 Tertiò quòd illud vitium sit manifestum, & notorium ex ipsarum literarum inspectione. *d. ca. Ad audientiam. licet doct. dicant ibi, quòd falsæ latinitatis vitium non recipiatur in curia Rom. de consuet. quòd verum intelligerem, nisi præmissis concurrentibus: & tunc vix euitaretur: nisi bulla reformaretur ac transcriberetur: nec nocebit vitium in orthographia literis Apostolicis: vt docet Bald. in Mayg. in verb. littere. q. 9. nec ob hoc vitiat rescriptum. de Ripa in c. 1. num. 38. de iudic.*

18 Idem dicendum est, si non obstante vitio colligeretur mens Papæ, adhuc rescriptum suspectum diceretur, quia non præsumitur sic emanasse à cancellaria, vt scribitur. *in integra. d. c. Ad audientiam. & quia deuiat ab stylo. c. ex literis. de consti. sic consulti Roma. cons. 326. questio est. col. pen. vbi dicit rescriptum nullum, in quo dicitur, prouideas de beneficio ad te pertinente: debebat enim dicere ad tuam collationem, presentationem, & quamuis aliam prouisionem pertinente. per c. Cum in illis. §. 1. de præb. in 6. patet in forma mand. in Concor. Franciæ.*

19 Et sic patet rescriptum, in quo est falsa latinitas, non esse nullum ipso iure, sed

Ordo in prouisione beneficij exprime-

Falsa latinitas tri- bus interuenientibus vitiat.

Suspectum in parte o- mnino re- iicitur.

erfa
dura
viter
tam.

ero in
suspe-
uitat.
uis lo-
catur
ellus.

oribus
lacur
ram
m. ad
ui bon
ii.

Papa epi-
scopos fra-
tres, alios
filios vo-
cat.

tantum suspectum, ideo illi non esse credendum, donec consulatur Princeps, arg. l. Ex facto. ff. de vulgar.

Suspectum in parte omnino reuocatur. 20 Et si fuerit suspectum in parte, in totum erit suspectum, quia non præsumitur sic à Cancellaria emanasse, ut est in integra. d. c. Ad audientiam. & gl. in cap. Apostolice. 35. q. 9. & quia fides scripturæ est indiuisibilis. l. in hoc. ff. fami. ercisc. [& suspecto rescripto non creditur. l. si. de fide. instrumen. 6. nec debet quis parere rescripto suspecto, & impetrans puniri falsi potest. ut docet. c. porrecta. de consir. viil. & ibi Pan. in 2. nor. & plenè de Ripa in c. 2. nu. 33. & seq. de rescr.

21 Licet alias consideranda essent capita separata, per c. si eo tempore, de rescr. in 6. & Fel. & Dec. in d. c. Ad audientiam, quicquid doct. in contrarium asserat: quia si vitium respiciat totam bullam, erit tota nulla, si partem, illa tantum pars diuisibilis. per d. c. si eo tempore.

Bulle imperfectæ non creditur. 22 Non opponitur etiam, quod bulla est imperfecta, ideo non est valida, nec proprie bulla vocari potest, sicut testamentum illud proprie non dicitur quod iure perfectum non est: sed abusuue testamenta ea quoque vocamus, quæ falsa sunt, vel iniusta, aut irrita, vel rupta. l. 2. §. 1. ff. quem admodum. test. aper. l. Polla. in fi. c. de his quibus ut indig. l. si. quem ad. testam. aper. Alex. conf. 215. Vitis probatio. in prim. vol. 2.

23 Nec olim imperfecta dicebatur, si litera prima proprii nominis impetrantis tantum apponebatur, secus in cognomine. c. cum. M. de const. cap. Cum dilecta. de rescr. quia ad impetramentum spectat declarare rescriptum ambiguum. ca. pastoralis. in fi. de rescr. c. 2. illo. tit. 6.

Nomen impetrantis extensè scribendum. 24 Hodie vero de consuetudine & stylo curiæ Romanæ nomen impetrantis scribitur extensè: ut docent Imol. & Fel. in cap. cum accessissent. col. 1. de consti. & multo fortius cognomen: nec valeret rescriptum, si vnatantum litera nominis, vel cognominis esset conscripta, & hoc sine transcripto non euitaretur: ut si in bulla diceretur, tibi P. Rebuffo conferimus: quia nomen Petrus extensè scribendum est, sicut cognomen, alias bulla non valet.

25 Et si Papa decernat irritum & inane ex nunc, quod factum fuerit, intelligitur ex nunc, id est ex hoc tempore, quo literæ erunt perfectæ, & expeditæ, non inceptæ, vel imperfectæ: quia factæ non censentur, quando sunt imperfectæ. l. pen. c. de his quibus ut indig. Staphi. in tract. de literis gratiæ. in princ. vers. & tenendo. fol. 4.

26 Decimò opponi potest contra bullam, si non fuerit data apposita. ut in fi. Sexis Decret. apparet in l. Generali, de tabula. lib. 10. l. si qua. c. de diuer. rescrip. & hoc euitaretur rescribendo bullam, & dicunt Romani eam rescribendam.

27 Vndecimò apponi potest stylum cancellariæ omisum, vel immutatum. & stylus cancellariæ non seruatus facit literas suspectas de falsitate. c. quam graui. de crim. falsi. vnde potest tunc iudex se informare à pragmaticis de illo stylo, per text. & ibi Bar. in l. 3. in fi. ff. de testib. plenè scripti in tract. de consuet. art. 2. gl. 13. nu. 52. & nu. 32.

28 Vltimò opponi potest contra bullam acceleratio temporis: ut si hodie prima lunij quis moriatur Paris. & cras Romæ impetretur beneficium à Papa, illa impetratio non valebit: quia non est verisimile impetramentum ita celeri gressu adire potuisse Papam: & ita est in reg. cancella. 28. Innoc. 8. quæ hodie est adhuc à Iulio Papa 3. approbata: & quia est in iudiciis frequens, ideo eam cum aliqua elucidatione inferius subiiciam, declarata prius bullæ reformatione.

29 Alia quibus impugnentur rescripta, scripsi in tract. rescript. q. 12. in 2. tomo. const. reg. & multa poterit lector elicere ex declaratione nouæ prouisionis, quam superius conscripsimus, & in tract. nom. q. 22. & seqq. hinc alia multa adderem, quæ ne præbeam materiam cauilladi sycophantis quibusdam, missa faciam.

De reformatione & correctione bullæ.

Interdum opposita contrabullam euitari possunt, si fortè bulla corrigatur, & emendetur, & ut Romani dicunt, reformetur.